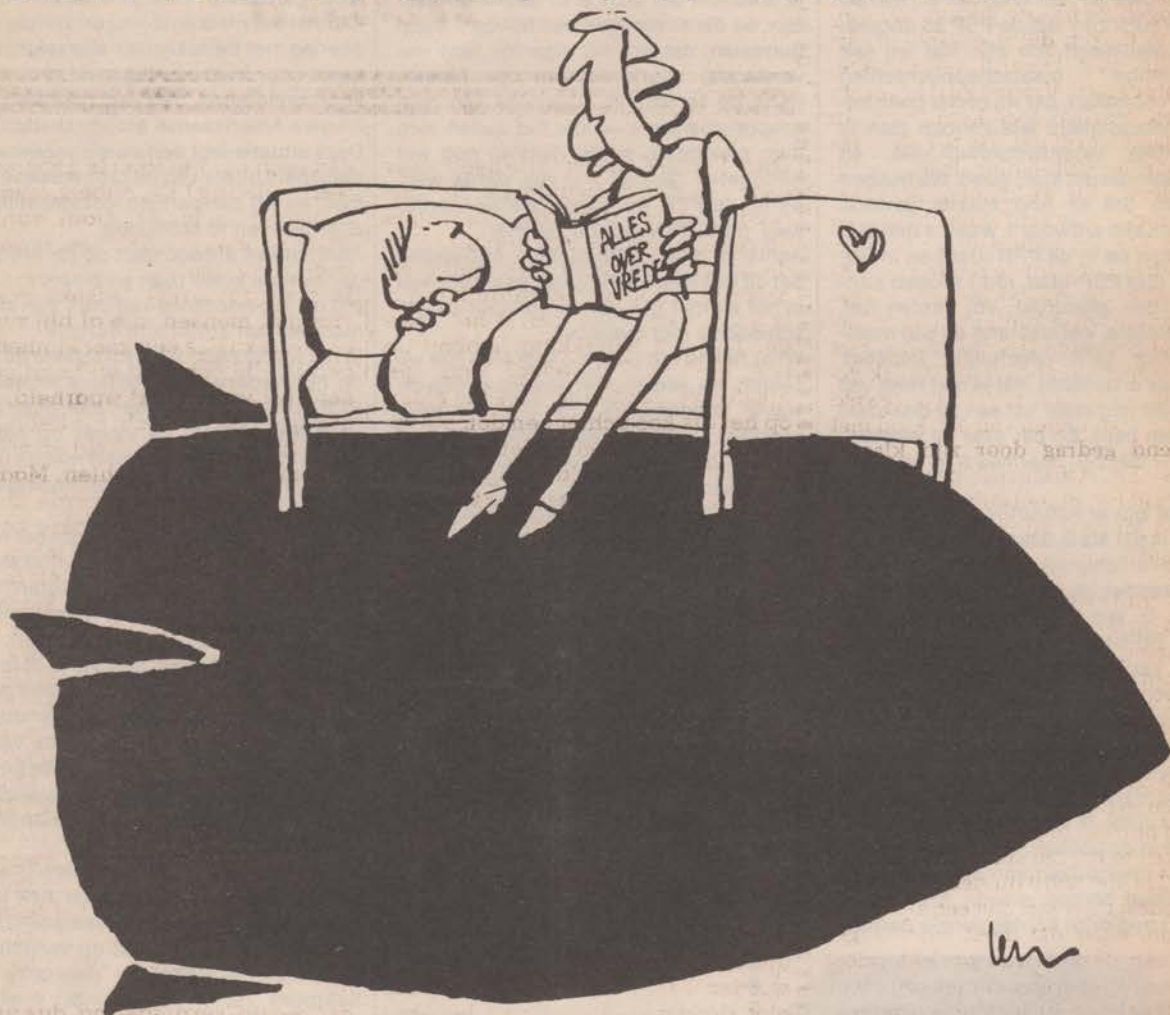


PPR-HENGELO PLEIT VOOR VREDESONDERWIJS

WITTE DUIF OP SCHOLEN



Er is een witte duif gesignaleerd in de stad waar vierduizend mensen werkzaam zijn in de wapenindustrie (Hollandse Signaalapparaten). De gemeenteraad van Hengelo nam kort geleden op voorstel van een rechts(!) kollege een initiatiefvoorstel van de PPR/PSP inzake vredesonderwijs over.

In Hengelo wordt regelmatig aandacht gevraagd voor acties voor vrede en veiligheid. De aanwezigheid van een immens groot wapenbedrijf (zo'n beetje het enige in de stad dat nog echt bloeit) zal daar niet vreemd aan zijn. Vaak zijn de acties dan ook tegen dat bedrijf gericht. Maar dan blijkt telkens weer hoe snel de werknemers geblokkeerd raken als hen gevraagd wordt over hun direkte belang heen te zien.

De fractie van de PPR/PSP in Hengelo nam daarom het initiatief om te komen tot vredesonderwijs in Hengelo. De gemeenteraad werd voorgesteld een koördinator aan te stellen, die voorbereidend werk zou doen voor het basisonderwijs.

De gedachte erachter is duidelijk: voor een algemene vredeshouding onder mensen moet je klaarblijkelijk jong beginnen.

Konform

Nu werd in het voorstel niet expliciet naar Signaal verwezen. De verhoudingen in de gemeenteraad (rechtse meerderheid) zouden het voorstel dan een te grote gevoeligheid geven. De hoop was gevestigd op de PvdA, die op het moment van indienen in het kollege zat. Die partij had bovendien de onderwijs-portefeuille. Het voorstel werd gedaan in oktober 1981 en bij het

aantreden van de nieuwe raad in september 1982 bleek dat die wethouder een wel erg diepe la had. En nog veel erger: toen verdween de PvdA uit het kollege om plaats te maken voor D'66 en VVD, die nu samen met het CDA de dienst uitmaken. Dat bood weinig perspectief.

Maar toch. De nieuwe onderwijsbaas is van D'66 en hij zette vaart achter de afhandeling van het voorstel. Een ondersteunende handtekeningactie van Vrouwen voor Vrede droeg daartoe bij. Na drie(!) kollegevergaderingen bleek dat het kollege de raad voorstelde te komen tot een aanvraag voor een koördinator via de werkgelegenheid verruimende maatregel. (De eigen kas van de gemeente kon het niet trekken). Daarnaast krijgt vredesonderwijs een hoge prioriteit in de schoolwerkplannen. Uit het voorstel van het kollege: „De wijze waarop de

PPR/PSP ingaat op het 'vredesonderwijs' is konform de gedachte die in brede maatschappelijke en onderwijskundige kringen leven!"

Knickers

In het initiatiefvoorstel werd dan ook alle mogelijke moeite gedaan om duidelijk te maken dat vredesonderwijs zich juist niet beperkt tot bewapeningsprocessen. Veeleer gaat het erom te leren omgaan met conflicten. In Nederland wordt dat des te belangrijker door de multi-nationale en raciale samenleving die we kennen. „Het gaat er dan niet om de conflicten uit de weg te gaan. Wel om andere wegen te leren bewandelen om ermee om te gaan. Al te gemakkelijk zijn we geneigd op *gewelddadige* wijze conflicten op te lossen. Dat *gewelddadige* houdt dan niet alleen wapen- of anderszins fysiek geweld in, maar ook psychisch geweld zoals het afzonderen van een kind met afwijkend gedrag door zijn klasgenootjes. En structureel geweld; bijvoorbeeld het buitensluiten van meisjes door jongens bij voetballen op het schoolplein.”

In het initiatiefvoorstel werd verder geduid op de doortrokkenheid van de concurrentie-gedachte op school.

Het voorstel van de PPR/PSP motiveerde ook, dat het juist in deze tijd van grote spanningen en snelle technologische ontwikkeling van belang is op te voeden tot *inklusief denken*. Je verplaatsen in de wereld van anderen om tot een oordeel te komen in plaats van er buiten te blijven staan en te *veroordelen*. Tot slot werd duidelijk gemaakt dat vredesonderwijs niet een apart vak kan zijn, maar dat moet worden gedacht aan vormen van projektonderwijs waarbij leerlingen niet een mooi gedragspatroon krijgen opgedrongen. Dat zou averechts werken.

Opvoeding

Voor de VVD in Hengelo waren al die verklaringen en nuances echter onvoldoende om steun aan het voorstel te geven. In een soms genant betoog verklaarde VVD-woordvoester Admiraal (toepasselijke naam) dat er eerst maar eens een betere omschrijving van vredesonderwijs moest komen. Het was haar allemaal niet wetenschappelijk genoeg. Achteraf bekeken had misschien beter de term 'vredesopvoeding' gebruikt kunnen worden. Voor hen die onderwijs als puur kennis-leren zien was het dan wellicht duidelijker geweest. Hoe dan ook: als het arbeidsburo nu geen roet in het eten gooit heeft Hengelo binnenkort een (tijdelijke) koördinator voor vredesonderwijs.

JEROEN VAN URK